

Pirtin Viesti

N:o 3 - 1988

Nurmeksen evankelisen opiston toveriliiton julkaisu

JOUKKOKIRJE

Laestadiuksesta Marxiin, Paasikivestä Sirolaan

"Koulutus nojaa porvarillisen aatemaailman keskeisiin perusteisiin: yksilön vapauden, moniarvoisuuden ja kriittisen ajattelutavan edistämiseen."

"Opisto on marxilainen yhteiskuntatieteellinen opisto, jonka tavoitteena on marxilaisen maailmankatsomuksen perustalta kohottaa opiskelijoiden yhteiskunnallista tietoa."

"Opisto on herännäiskansanopisto, jonka tavoitteena on opiskelijoiden yleisivistyksen sekä jatko-opiskeluvalmiuksien parantaminen sekä itsenäisyyden ja myönteisen elämänsenteen muodostuminen."

"Opisto on grundtvigilainen opisto, joka ei ole sitoutunut mihinkään uskonnolliseen tai poliittiseen näkemykseen."

Edellä on lainattu neljän suomalaisen kansanopiston tekstiä, joissa selvitetään opiston toiminnan tavoitteita. Esimerkit on valittu niistä opistoista, joissa maamme kaikkien kansanopistojen yhteisjärjestö Suomen Kansanopistoyhdistys on viiemksi pitänyt valtakunnalliset kansanopistopäivät.

Elokuussa 1988 kokoonnuttiin Paasikivi-Opistossa Turun Kaksikerrassa, viime vuonna 1987 Sirola-Opistossa Harviassa, 1986 kristillisiin kansanopistoihin lukeutuvassa Kainuun Opistossa Paltamossa ja kolme vuotta sitten 1985 Oriveden Opistossa.

Vielä yksi uusi opisto

Suomen kansanopistoliike viettää ensi vuonna satavuotisjuhlaan. Suomalaiset kansanopistot voi ryhmitellä eri periaatteiden mukaan. Jos noudatetaan kielijakoa, saadaan 75 suomenkielistä ja 17 ruotsinkielistä opistoa.

Opistot voidaan ryhmitellä myös taustayhteisöjen, kannatusyhdistysten, osakeyhtiöiden tai säätiöiden itselleen omaksuman toiminta-ajatuksen perusteella: kristilliset kansanopistot muodostavat silloin suurimman ryhmän, niitä kun on 41 ns. sitoutumattomia eli grundtvigilaisia tai maakuntaopistoja on 34, järjestöopistoja, joihin myös poliittiset opistot luetaan, on 13 ja erityisopistoja 3.

Vuoden 1989 budjetti antaa varat yhdelle uudelle kansanopistolle: Suomen Raamattuopisto Kauniaisista muuttuu kansanopistoksi.

Opistot muuttuneet yhteiskunnan mukana

Kansanopistot ovat — suurelta osin ympäröivän yhteiskunnan ja koulujärjestelmän muuttuessa — joutuneet uudistamaan opetustaan ja erikoistumaan. Erityisopistojen perustaminen on lisännyt kirjavuutta.

Eri opistoja yhdistäviä piirteitä löytyy sentään. Lain mukaan kansanopiston on oltava sisäoppilaitos. Eroja opistojen kesken on sen sijaan siinä, miten määrätietoisesti tätä ominaispiirrettä pyritään käyttämään hyväksi.

Kansanopisto ei ole osa maamme virallista koulujärjestelmää, vaan kuuluu koulutus-

Yläriivi vasemmalta: Päivi Törnqvist Lieksa, Katja Lindberg Rajamäki, Taina Laakso Eura, Kirsi Saastamoinen Paltamo, Seija Sonninen Lapinlahti, Marja Korhonen Leppävirta, Teija Turunen Eno. Alarivi: Minttu Valkonen Mäntsälä, Anne Heinonen Joensuu, Anne Heikkinen Kuopio, Kirsi-Marja Lehtinen Hyvinkää, Elsa Korhonen Sotkamo, Carlos Rodriges Kolumbia, Susanna Kuivalainen Joensuu, Gesche Alvermann Länsi-Saksa, Pimme Puhakka Lievestuore. JA KAIKILLA OLI NIIN MUKAVAA...

järjestelmässä siihen lohkoon, jota kutsutaan vapaaksi kansansivistystyöksi tai vapaaehtoiseksi aikuisoulutukseksi. Niinpä kaikkien 92 kansanopiston olemassaolo maassamme on osoitus erilaisten kansalaisryhmien sivistystahdosta. Suomen kansanopistolaitoksen satavuotinen historia tuntee vain yhdeksän kansanopiston lakkaamisen tai muuttamisen toiseksi oppilaitokseksi.

Vapaaehtoinen tehtävänkaku

Toinen kaikkia kansanopistoja yhdistävä ominaisuus liittyy edellämainittuun vapaaehtoisuuteen. Kansalaisten vapaaehtoisesti perustamat oppilaitokset ovat sitoutuneet omaehtoisesti tehtävänkakuun. Mikään kouluviranomainen ei osoita kansanopistolle koulutustehtäviä, jotka niiden olisi pakko suorittaa. Opistojen on periaatteessa itse esitettävä koulutustarpeita ja pyrittävä vastaamaan niihin.

Osa opistoista on ottanut ohjelmaansa kelpoisuuden tuottavaa ammatillista koulutusta sitoutuen siten tavallaan ulkopäin annettuihin oppimääriin. Suurin osa kansanopistojen koulutustarjonnasta on kuitenkin edelleen ei-ammattillista, yleissivistävää tai ammatillista orientoivaa, jopa harrastustavoitteista.

Kansanopistojen perusopijaksiksi on viime vuosina opiskellut keskimäärin 6 000 opiskelijaa vuosittain. Työvuosi 1982—1983 oli satavuotisen historian ennätysvuosi, sillä silloin

opiskelijamäärä hipoi 7 000 rajaa. Se selittää, että opiskelijointa on riittänyt vielä peruskoulun toteututtuakin ja keskiasteen uudistuksen jälkeen, on melkoisen osoitus opistojen kyvystä löytää markkinarajoja ja koulutusohjelmia.

Pedagoginen ja ideologinen vapaus

Pedagoginen vapaus on kolmas lainsäädännöstä nouseva kaikkien kansanopistojen yhteinen oikeus. Normaalityyppisen suunitelee itse opetusohjelmansa sekä perusopijajaksot linjoille että kursseille. Poikkeuksen muodostavat ammatilliset linjat sekä peruskoulutodistuksen tai lukion todistuksen tuottavat linjat.

Tällainen suunnittelun vapaus merkitsee paitsi vapautta ja mahdollisuuksia joustavaan koulutus suunnitteluun myös haastetta: mikäli opetus suunnittelu menee pieleen, opistoloppuvat opiskelijat ja samalla toimintaedellytykset.

Keskeinen kansanopistojen yhteinen ominaispiirre on niiden ideologinen vapaus. Opistot saavat toimia ja toteuttaa omaksumiaan koulutustehtäviä kukin omalta aatetaustaltaan.

Kristillisyytys luo henkeä, ei rajoita

Pohjois-Karjalan neljästä kansanopistosta nuorimmat, Nurmeksen evankelinen (alkoi

1942), Lieksan kristillinen (1944) ja Kiteen evankelinen (1946), edustavat kristillisiä kansanopistoja. Maakuntaopistomme, vuonna 1895 perustettu Pohjois-Karjalan Opisto määrittelee itsensä adjektiivien "sitoutumaton, humanistinen, grundtvigilainen". Uudet tulokkaat taas kuvaavat lähtökohtiaan: "kristillinen, kirkkomme evankelisen herätysliikkeen hengessä toimiva" ja "herännäisopisto".

Mitä sitoutuminen kristilliseen arvopohjaan käytännössä merkitsee? Periaatteena ei ole ollut, että vain raamattutietous tai kirkkohistoria, kirkkotekstiilit tai vieraista kielistä vain hengellinen sanasto kuuluisivat kristillisen opiston tehtävänkakuun. Suomessa, missä luterilaisella kirkolla on kansankirkon asema ja merkitys, on luonnollistakin, että myös yleisiä koulutustehtäviä hoidetaan samassa hengessä. Nimitys kristillinen opisto ei puolestaan sisällä sitä väitettä, että grundtvigilainen opisto olisi epäkristillinen.

Opiston kristillinen luonne ei siis rajaa sen opetusohjelmia ahtaasti hengelliseen aihepiiriin. Toisaalta se kyllä heijastuu opiston elämässä: aamuhartauksissa, ruokarukouksissa, alkajais- ja päättäjajumalanpalveluksissa yms. opistojen omaksumasta käytännöstä riippuen.

Aikuisten kurssikeskuksia

Tämän päivän kansanopistot kirjoittaessaan ei saa unohtaa

opistojen jatkuvasti laajenevaa kurssitoimintaa. Opistot voivat valtionavullaan järjestää perusopijajaksot ohella kursseja. Kurssin vähimmäiskesto on kolme päivää. Useimmiten kurssit lienevät 5-päiväisiä ja sijoittuvat perusopijajaksot aikana viikonloppuihin tai loma-aikoihin, valtaosa kesäaikaan. Valtakunnallisen tilaston mukaan kansanopistojen kapasiteettia yksi neljännes 5-päiväisiä ja sijoittuvat perusopijajaksot aikana viikonloppuihin tai loma-aikoihin, valtaosa kesäaikaan. Valtakunnallisen tilaston mukaan kansanopistojen kapasiteettia yksi neljännes 5-päiväisiä ja sijoittuvat perusopijajaksot aikana viikonloppuihin tai loma-aikoihin, valtaosa kesäaikaan. Valtakunnallisen tilaston mukaan kansanopistojen kapasiteettia yksi neljännes 5-päiväisiä ja sijoittuvat perusopijajaksot aikana viikonloppuihin tai loma-aikoihin, valtaosa kesäaikaan.

Kansanopistojen kurssisiteudessa on vuosittain lähes 2 000 erilaista nimikettä, joten tarjontaa on runsaasti. Oman läänimme opistot ovat pyrkineet harjoittamaan järkevää työnjakoa sekä perusopijajaksosten että kurssien kohdalla.

Aikuiskasvatus on parhaillaan monessa mielessä myötätulessa. Yksittäisen läänin osalta tämä merkitsee haastetta olemassaolevien resurssien uudelleen arvioimiseen, yhteissuunnitteluun ja järkevään työnjakoon, jossa jokaisen yksikön erityislaatu ja mahdollisuudet otetaan realistisesti huomioon. Sisäoppilaitosmuotoiset kansanopistot ovat osaltaan valmiit yhteistyöhön, kukin omalta taustaltaan tasokkaita koulutuspalveluja kehittämään.

(Teksti julkaistu aikaisemmin Karjalaisessa lokakuussa 1988).
Kyllikki Tiensuu

HYVÄÄ JOULUA

Tervehdys täältä akaasioitten varjosta!

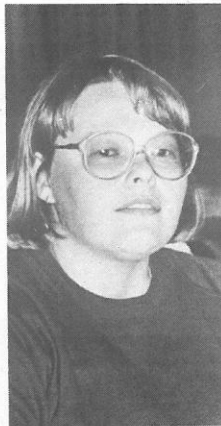
Nurmeksen seurakunnan nimikolähetti Pirkko Igendia vieraili perheineen kesällä Suomessa. Opistolla he viettivät muun muassa juhannuksen. Kuvassa Pirkko, Edi-poika Nurmeksen seurakunnan lahjapakettia kantana ja Miriam.

Kuukausi on vierahtänyt ja nyt tuntuu, kuin Suomessa olo olisi sikin jo kaukainen, lähes vuosien takainen asia. Nopeasti tänne uppoutuu. Toinen työkuusi Nairobiissa on pyörähtänyt käyntiin. Oli kiva ja helppo tulla jokseenkin tuttuun ympäristöön, nyt jo tutumman kielen ja kulttuurin pariin.

Aikani ja ajatukseni ovat pyörineet asuntoasian ympärillä. Katsastin lukuisia asuntoja. Oli vähän hankalaa, kun oli niin paljon vaatimuksia: lähellä Kawangwarea, Kiberaa ja Rose Aveya, sopuhintainen ja -kokoinen.

Nairobiissa asuntojen etsintä on erilaista kuin muualla maassa. Päivän lehdissä on aina muutamia ilmoituksia nimenomaan Nairobiin alueella. Muissa kaupungeissa asunnot löytyvät kuulupuheiden, tuttavien ja suhteiden kautta. Maaseudulla lähtöasemilla tilanne on aivan toinen. Siellä on tietty määrä asuntoja ja sillä selvä.

Pari viikkoa juoksentelin edestakaisin hankkien vettä, sähköä, huonekaluja ja muuttajan tavaraita eri paikoista. Mutta nyt olen asettunut. Tämä on 4-kerroksinen kerrostalo, jossa olen 3. kerroksessa. Nimi on hienosti Riverview Apartments. Olohuoneen ikkunasta näkyvälle ojalalle nimi "joki" tuntuu aika raflavalta. Olen muuten ensimmäinen lähetti, joka kokeilee kerrostaloasumista, (täällä ei ole kovin kauan harrastettu kerrostalojen rakentamista). Hyvänä puolena on ainakin se, ettei itse

Outi Vainio.

tarvitse huolehtia turvallisuudesta: yö- ja päivävahtit ovat talon puolesta. Toinen hyvä puoli on huolettomuus piha-alueen suhteen.

Eilen kokoonnuimme Nairobiin suomalaisen raamattupiirin kanssa viettämään kodinsuunnais- ja ehtoollisjuhlaa luokseni. Kun on pyörinyt jonkin aikaa tavaroineen muiden jaloissa ja nurkissa, osaa arvostaa omaa kotia taas ihan eri tavalla. Parhaimmillaan koti on paikka, jossa itse lepää ja jonne ystävät voivat tulla virkistymään ja jakamaan huoliaan ja ilojaan.

Työni tulee olemaan toisenlaisia kuin viime kaudella. Kirkon päättävässä elimessä nimikkekseni annettiin "seurakuntatyöntekijä Kawangwareassa".

Kawangwareassa on suhteellisen uusi kirkko ja työkeskus. Seurakunta toimii aktiivisesti: jumalanpalvelus, kuorot, pienryhmät, naiset, nuoret. Nyt työkeskuksessa pitäisi aloittaa kursitoimintaa ja muuta toimintaa, joka nivoutuu seurakuntaan ja lähetykseen ja auttaa alueen asukkaita. Tämä on minun vastualueeni. Siihen pyydän teidän esirukouksianne. Naistyössä pyrin niinkään olemaan mukana, mutta en enää päätoimisesti.

Suunnitelmani on edustaa Nairobiä koko kirkon naistyön toimikunnassa, suunnitella roivastikunnallisia naistenpäiviä ja opettaa joskus naistenpiireissä.

Kawangwaren kirkolla pidettävät kurssit pyrkivät tavoittamaan lähinnä naisia, joten naisten parissa tapahtuva työ on edelleen päätyöni. Nyt vain toiselta kulta.

Yöpöydällä sängyn viereissä on minulla ollut kirjani Hiljaisuuden rukouksia. Siinä on monen monta hyvää rukousta, mutta tänään minua ajattellut erityisesti seuraavat sanat: Tulen luoksesi, Herra, lepäämään Sinussa, lepäämään Sinun rakkaudessaasi. Minun on niin vaikea irtautua kaikista omista aikeistani. Haluaisin olla tehokas.

Mutta kiitos, Herra, että olet osoittanut minulle, kuinka minä vain Sinussa voin kypsyä ja kasvaa palvelemaan lähimmäisiäni. Auta siis, että sallisin Sinun muovata ja ohjata itseäni.

Nairobiissa 10.9.1988

Outi Vainio
P.O. Box 56357 Nairobi
Kenia

Miksi teen työtä?

Viktor E. Frankl, eräs aikamme huomattavimpia ajattelijoita, on sanonut:

"Elämän tarkoituksen löytäminen on ihmisen perustarve. Päämäärättömyys, tarkoituksettomuus ja ikävystyminen ovat aikamme ihmisten pahimpia sairauksia?"

Franklin oivalluksen sovellutus käytännössä näin syysluku-kauden työrupeaman alussa on se, että me jokainen kysymme itsetämme, MIKSI ja MITÄ VARTEN MINÄ TEEN TYÖTÄ?

- Miksi sinä opiskelija opisket?
- Miksi sinä opettaja opetat?
- Miksi sinä teet työtä tämän opiston hyväksi keittiössä, pesulassa, puutarhassa tai kirjoituspöydän tai neuvottelupöydän ääressä?
- Miksi teet työtä? Ja miksi juuri kristillisessä, evankelisessa opistossa?

Viktor E. Frankl on syntynyt 1905 Wienin kaupungissa ja toiminut siellä yliopiston neurologian ja psykiatrian professorina. Ihmiskunta tulee muistamaan hänet ns. logoterapeutisen koulukunnan isänä. Kantasanaa logos on kreikan kieltä. Suomeksi se voidaan kääntää vaikkapa sanoilla päämäärä ja tarkoitus. Logoterapia painottaa yksilön mahdollisuuksia löytää elämänsä tarkoitus vaikeista olosuhteista tai muista henkilökohtaisista rajoituksista huolimatta.

Vakuuttavuutensa Frankl ammentaa syvästä henkilökohtaisista kokemuksista. Juutalaisena hänet vietiin natsien keskitysleirille. Hän koko kauhat ja ihmisarvon riiston. Hän eli ne murskaavat tilanteet, mitä me olemme lukeneet kirjoista tai katsooneet televisiota. Hän näki, kuinka toiset masentuivat toivottoivina, eivätkä keskineet. Sen sijaan

ne, jotka pystyivät löytämään toivoriikkaan ajatuksen vaikeissa tilanteissa, kestivät. Sen ajatuksen, että elämä odotti heitä. Elämä merkitsi rakas ihminen tai tehtävä tai viime kädessä se usko, että juutalaisten vaiheita ohjaa Jahve, Israelin Jumala.

Frankl on kirjoittanut, että aina silloin, kun tilanne oli vaikeimmillaan, hän kuvitteli seisovansa puhujakorokkeella kauniissa, lämpimässä ja valoisassa kokouhuoneessa. Hän kuvitteli, että on alkamassa esitelmä keskitysleirin psykologiasta kiinnostuneelle kuulijakunnalle. — Siis tämän tapainen tilanne ja nämä olosuhteet voivat olla jonkun unelmien toteutumaa ja toiveiden täyttymys.

Frankl kesti, pääsi leirilä ja jatkoi työtään psykiatrina. Elämä tasaantui.

Seurattessaan ihmisiä ja kuunnellensa heitä Frankl huomasi, että myös rauhan aikana ja hyvinvointivaltiossa toistuu sama ilmiö kuin keskitysleirillä. Elämä sinänsä on vaativaa.

Jokaisen ihmisen kestävyys on koetuksella. Elämään sisältyy aina fyysisiä ja psyykkisiä raskautta, uusia haasteita, ristiriitoja, pettymystä ja turhautumista. Väsymys on ymmärrettävää. On surullista, että se kasautuu joidenkin kohdalla loppuun palamiseksi, sairaudeksi tai epätovoksi.

Toisaalta on myös mahdollista, että ihminen nousee harmonissa yläpuolelle. Parhaimmillaan hän näkee realistisesti itsensä ja elämänsä olosuhteet, itkee pettyksensä, iloitsee saavutuksistaan ja erittelee rohkeasti ongelmiaan. Hän muuttaa, mikä on muutettavissa, ja mukautuu siihen, mikä ei ole ihmisen muutettavissa. Hän heiluttelee asioita eikä päivästöin. On mahdollisuus henkiseen kasvuun.

Näin lukukauden alussa on syytä huomata, että päätoiminen opiskelu on arvokas etuoikeus. On mahdollisuus keskittyä kartuttamaan tietojansa ja taitojaan. Näköalat laajenevat. Oppimistapahtuma on seikkalu sekä opettajalle että oppilaille. Siihen sisältyy yksitoikkoista puurtamista, välin epäonnistumistakin.

On ymmärrettävää, että joku väsyä ja keskeyttää. Joku hyökkää opettajaa vastaan ja kieltää opettavalta asialta arvon. "Tämä on kuivaa ja tarpeetonta", sanoo joku varmoin äänenpainoin tarkoittaen itse asiassa, että minä en jaksaa, opetettava asia on minulle ylivoimaisista, en tiedä, mihin tarvitsen tätä.

Itse asiassa kaikki uusi tuntuu usein ylivoimaiselta. Silloin kun kasvaa tapahtuu, ihminen on joka paikassa vieras ja muukalainen, yksinäinen ja juuretonkin. Vertaus luonnosta: silloin kun silmu puhkeaa, rikkoutuu kuori. Mutta kun kasvu on tapahtunut, ei kukaan sano: säälly kuorta.

Ihmiset opiskelevat kaikkialla maapallolla eri tasoilla, eri kielillä, useilta erilaisilta arvoperusteilta lähtien. Ne teistä, jotka harrastavat matkailua tai opiskelevat sitä, tutustuvat samalla myös eri maiden kulttuureihin ja ideologioihin. He huomaavat, että historia elää myös nykypäiväissä.

Eurooppalainen ajattelu ryhmittyy kolmeksi kulttuuriksi:

- kristillinen, joka on saanut nimensä ajanlaskun alussa eläneestä Jeesuksesta Kristuksesta.
- humanistinen, joka virisi 1300-1500-luvuilla.
- marksilainen, joka on syntynyt 1800-luvulla.

Kaikki nämä suunnat antavat ajattelemisen aiheita. Tämä opisto toimii kristilliseltä pohjalta. Me olemme eläneet keskellä kristillistä kulttuuria. Siitä syystä emme aina tule huo-

manneeksi sen hienouksia.

Raamatusta avautuu näköala, että jokainen ihminen on ainutlaatuinen, Jumalan luoma olento. Jokaisella on myös elämän tarkoitus, näyttipä tulevaisuus kuinka epävarmalta tahansa. Kukaan ihminen ei ole täydellinen, moraalista rajoittuneisuutta sanotaan synniksi, jonka Jeesus Kristus on sovittanut. Usein vasten sen jälkeen, kun ihminen tuntee menettäneensä mahdollisuutensa ja tuntee syyllisyyttä teostaan, sanoistaan tai ajatuksistaan, muuttuu kristillinen tieto kokemukseksi. Inhimillisen epätoivon ja toivottomuuden tausta

talta muuttuu Jumalan armo todellisuudeksi. Usko, toivo ja rakkaus ovat elämää kannattavia aarteita. 300-luvulla elänyt Augustinus, oman aikansa ajattelun monipuolisesti paneutunut oppinut, etsi elämänsä tarkoitusta kiihkeästi. Aistinautojensa ja intointojen jälkeen hän toteasi, että ihmisen sydän on levoton, kunnes se löytää levon Jumalassa.

Hyvä opistoväki! Toivon teille työniloa ja elämän iloa! Kasvaka opettaessanne, muuttuu kristillinen tieto kokemukseksi. Tulokoon lukuvuodestanne unohtumattoman antoisaa!

Nurmeksen evankelisen opiston alkajaispuhe, 28.8.1988 Pirkko Selonen

Laulu enkeli-laulu, mummi

Monitouhunen päivä vaihtuu iltaan, sijaan vuoteita ja pesen ja puen pienen kaksivuotiaan. Luen iltasadun ja kerron Pörrö-koirasta, Sitten on laulujen vuoro Mummi, laula enkeli-laulu...

Pienet kädet leikkivät hiuksissani ja paijaavat koiraa ja nallea... Vielä mummi, laula toinen enkeli-laulu... Tulihan se mieleeni vielä: Sä tunnut niin tultulla mulle, oi enkeli, armahin...

Ihme, että sanat löytyivät muistojen lokeroista, käväisi ajatus mielessäni Pienokainen nukkui onnellisena vierelläni. Eräs heistä, lapsenlapsistani — kaikkia heitä muistan rukouksissani.

Mummi, laula enkeli-laulu.

Maila-Kaarina

**KIITOKSET
KULUNEESTA VUODESTA**

Tietoa ja tunnetta Karjalasta

Nurmeksen evankelinen opisto lienee niitä harvoja oppilaitoksia nykyisessä Suomessa, jonka työkauteen kuuluu säännöllisesti karjalaisen kulttuurin kurssi. Kurssia tarvitaan ja kurssille miltei jonotetaan. Miksi? Sen vuoksi että se antaa syvää tietoa Karjalasta, mutta tämä viikon kurssi tarjoaa myös syviä taide-elämyksiä.

Suurten taiteilijoiden läsnäolo ja osallistuminen kurssille tekee yhdessäolosta vaikuttavan ajanjakson.

Meille siirtokarjalaisille tai heidän jälkeläisilleen kulttuuriviikko antaa voimia kestää elämä "muukalaisina" täällä kantasuomessa. Karjalaisen kulttuurin kurssi on oiva tietoaannos myös muuheimoisille, jotka haluavat tutustua karjalaiseen ehtymättömään perinteeseen mutta myös nykypäivän Karjalan elämään ja karjalaiseen aatemaailmaan.

Se mikä on totta ja oikeaa elää vuodesta toiseen vuosisadasta toiseen. Karjalaisuus on luovuttamaton aarre tämänkin päivän ihmisille. "Ei kukaan ihminen" — "ei mistään kotoisin oleva ihminen" voi ammentaa voimia syntymäseudustaan, heimokulttuuristaan. Ihmisen tapana on palata juurilleen, lapsuutensa ympäristöön, siihen paikkaan, jossa hän elämänsä ensivaikutteet on saanut.

Sakari Puurunen.

Tämän vuoden karjalaisen kulttuurin kurssilla kuultiin professori Aimo Turusta, kirjailija Heikki Turusta, professori Kauko Piristä, tutkija Senni Timosta ja teatteriohjaaja Lilja Kinnunen-Riipistä.

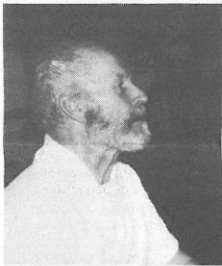
Lilja Kinnunen-Riipinen järjesti myös Bomba-viikkojen ohjelmaan kuuluvan Saarikoskille Kalevanhovissa. Keskiviikkona vierailtiin Suomussalmen vienankarjalaiskylässä Kuivajärvellä ja Hietajärvellä. Nämä kylät ovat tänä syksynä tulleet kuuluisiksi juuri Murhijärven metsähakkua. Onneksi näyttää siltä, että metsähallitus on perunut kulttuurikylien metsikön hakuun.

Perjantain ja koko kurssin kohokohta oli professori Sakari Puurusen kerronta karjalaisaiheisten oopperoiden Merikannon Juhana ja Pylkkäsen Oprin ja Oleksin ohjauksistaan. Oopperan juhla ja monelle sulkeutunut maailmakin avautui kuin huomaamatta. Sakaria jolla on valtavat hengen voimat ja ehtymätön ilo sydämessään, jaksaisi kuunnella vaikka kuinka monta päivää. Taiteilija Matti Lehtinen ja Johanna Mustonen-Bisterin tulkinnat eivät jättäneet ketään katselijaa kylmäksi. Suuren taiteen äärellä ihminen on eniten ihminen ja taidetta luodessaan ihminen on lähinnä sitä, miksi Jumala hänet on tarkoitanut tähän maailmaan.

Kuhmon kamarimusiikin taiteilijat, Yosiko Arai, Tommi Aalto ja Seppo Kimanen konsertoivat lauantain helteisessä illassa opiston juhlasalissa. Suuri hetki sekin.

Sunnuntaina käytiin vielä Nurmeksessa kirkossa ja Ikolan talomuseossa, jota esitteli Matti Hiltunen. Sunnuntaina hyvästeltiin lempeästi evankelisen opiston mainiota henkilökuntaa ja kiiteltiin kohteliaasti ystävällisyydestä. Heinäkuussa jälleen tavaataan.

Pogostan Hilikka

Matti Lehtinen.

Tilastokeskuksen pääjohtaja Olavi Niitamo kiitti lämpimästi kurssilaisten puolesta kuivajärvellä esiintyjä antoisasta ohjelmasta.

Karjalaisen kulttuurin kurssilla tutustuttiin Kuivajärven kylään, jossa DOMNAN PIRTILLÄ vienankarjalaisia lauluja esittivät Aino Junkkari (vas.), Enni Huovinen, Olga Saavinainen ja Jussi Huovinen.

Kesäkurseista suurimman osanottajamäärin keräsi Kunnan kesäkurssi, jonka yleisötilaisuuteen juhannusaattona kokoontui satakunta henkeä.

50-vuotisjuhla lähestyy

Opiston 50-vuotisjuhla lähestyy. Siksi tapahtumaan on alettu valmistautua hyvissä ajoin. Opistolla järjestettiin 31.10.-4.11. 50-vuotisjuhlan valmennuskurssi. Kaukaisimmat vieraat olivat saapuneet Lappeenrannasta, Turusta ja Helsingistä saakka.

Tehtäväksi oli asetettu opiston toimintaa koskevan materiaalin kokoaminen ja järjestely. Syllisittäin oli keraantynyt sanomalehtiäkin, joissa oli opistoa esitteleviä kirjoituksia. Ne leikattiin ja liimattiin kansioihin aikajärjestykseen. On lukemista ja historiankirjoittajille aineistosta runsauden pulaa.

Päivät työskentelimme ahkerasti, iltaa vietimme Sanan äärellä. Maanantaina lauloimme "Kanneltamme" Helvin säestyksellä, keskiviikkona oli Kenianpiiri, jossa kunniavierana oli 70 vuotta täyttänyt Veli Nenonen. Lipottaret lauloivat sointuvasti, Toivo puhui, "Kannel" soi ja kaku maistui. Torstaina kokoonnuimme kuuntelemaan Anna ja Osma Urjanheimon muisteluja opistoajaltaan. Paljon on Osmolta lastuja sinkoillut, kun on monet kalustot ja omatekoiset työkalut sekä kangaspuut valmistanut.

Myös Helvi ja Aune kertoilivat päällimmäiset muistonsa. Kun vielä sain lukea Hilma-tädin muistelut, täytyy antaa tunnustus: Monet opettajat ovat tunti-työnsä ohella raataneet itsensä väsyksiin opiston hyväksi. Se on aivan liikuttavaa. Vaikka olen alusta lähtien saanut seurata opiston vaiheita, en ole "syryjästä katsojana" tajunnut sen työn

Kurssilaiset järjestävät opiston historian dokumentteja.

paljoutta, jota he erikoisesti opiston alkuvaikeuksien aikana ovat tehneet, silloin kun oli puutetta rahasta, ruuasta ja kaikesta. Toiminta oli esirukouksien ja uskon varassa, samoin kuin opiston palonkin jälkeen. Heillä on täytynyt olla paljon rakkautta opistoa ja nuoria kohtaan. Ilman rakkautta ja uskoa Jumalaan he eivät olisi jaksaneet. Olkoot siunatut ne kädet!

Kurssin aikana hartauspuheita pitivät Toini Härmä, Vilhelmi Koski, Helvi, Kylli ja Osma.

Tuo opintoviikko oli mielenkiintoista opiston menneisyyden etsintää, ja tunnelma kurssilaisten kesken oli lämmin.

Kiitos kurssista! Monet sanoivat tarvittaessa tulevaisuuden tulkiolemaan. Lähtöpäivänämme perjantaina alkoi jo uusi kurssi, jonka yhteyteen kuului kirkkomatka Nurmekseen.

SET

Osmo Urjanheimo muisteli opistoon tulonsa aikoja.

KAAMOSKURSSI 4.-6.11.1988. Toimittaja Markku Laukkanen kertoi aiheesta "Televisio — nykyihmisen ikoni" ja "Suomalaisen periferia — henkisen apatiin vai toivon lähde?"

Opiston edellinen talonmies Veli Nenonen vietti 70-vuotispäivänsä opiston 50-vuotisjuhlaseminaarin valmennusjakson aikana.

LÄHETÄ TIETOJA, MUISTOJA, VALOKUVIA YMS. OPISTON VAIHEISTA 50-VUOTISJUHLAA AJATELLEN

Marraskuisia ajatuksia kuljettaessa kohti joulua

Olemme kulkemassa kohti aikaa, jolloin sanomalehdistä häviävät tiedot Utsjoen kohdalla auringon nousemisesta ja laskeumisesta. Pohjoisimmassa Suomessa alkaa kaamoksen aika. Ja alkaa se etelässäkin — usein vain kosteana, kalseana, tuulisena ja tummanharmaana. Välistä tuntuu siltä, että sitä on miltei epäraskeampi kestää kuin lumenkimmentä, sinervää pohjoista pimeyttä.

Marraskuu — hiukan mystinen, välistä ehkä hieman mitään sanomaton siirtymisvaihe syksystä talveen. Mutta se on tuossa mystisyydessään vallan mielenkiintoinen kuukausi. Miksi? Olen joskus lkenut runon "My sig november", jossa marraskuu talorheasti kiitetään. Siinä on ajatus, miten pimeyden keskellä on rauhallista oloa, syyttää kynttilä, ei valon vuoksi vaan sen hyväntuulon tunteen vuoksi, minkä kynttilän liekki saa aikaan. On mukava käpertyä sohvan nurkkaan seurana hyvä kirja tai olla yllättävän järkevä ja jatkaa aloitettuja joululahjakäsityksiä. Ja antaa tuulen ulvoa ja räntäsateen piestä ikkunaa "ja voida vallan ihmeellisen hyvin keskellä kaikkein pimeintä aikaa!"

Ja sitten kun maa saa lumipeitteen voi vain todeta sen tuoma valkeus ja valo ja ihmeellinen kimallus. Liekö lumikeiju sirotelut koppasestaan kaikkein kalleimmat ja välikyvimmät huijalensa sen katsojan tielle, joka lumikeijuun uskoo. Tällaisenk sadullisen ajatuksen saattaa mystinen marraskuu herättää. Ja sitten voi jonakin iltana ottaa kä-

teensä vaikka setä Topeliuksen Lukemisia Lapsille, etsiä sieltä tarinan Auringonsäteistä marraskuussa. Auringonsäteistä, joka etsi surullisia voidakseen lohduttaa heitä ja joka sellaisia ei ensin löytänyt. Mutta toki se sitten lohdutettaviinkin tapasi! Tarina on ihan mukava, joskin peräti "opettavainen", kuten jotkut Topeliuksen saduista ovat. Mutta sopinee meille mietittäväksi jonakin pimeänä iltana.

Marraskuu on ehkä jonkinlainen "väliinpuotoaja" -kuukausi siksi, että edessä on joulukuu ja joulukuu, jota kuitenkin kaikenkin niin hartaasti odotamme. Onhan se "vuoden leipäkiekon paras kannikka". Ja vaikka pimeydessäkin on niin monia lämpimiä ja valoisiakin aineksia, niin kyllä joulun valot ovat sellaisia valoja, joita suuresti kaipaamme. Puhuttakoon joulun muuttumisesta yhä kaupallisemmaksi, niin kuitenkin, kun kaupallisen joulukadun valot tulvahtavat vastamme, niin kyllä ne ilahduttavat mieltä ja muistuttavat joulun oikeasta Valosta. Riippu meistä itsestämme, miten niihin suhtaudumme.

Siispä nauttikaamme joulua edeltävästä, hyvästä pimeydestä, kynttilän lämpimästä liekistä ja siitä kaikenlaisesta mukavasta puuhailusta, joka kuin itsestään kuuluu noihin alkutalven iltoihin. Ja odottakaamme riemulla joulun valoja, nauttikaamme niistä kiitollisina. Ja sen jälkeen ryhtykäämme odottamaan kevättä ja uutta kesää. Sellainenhan se on vuoden kulku!

Kohtavaaran-kävijä

Istanbulin-matka

Ilta tummuu Kohtavaarassa, jossakin kaukana laskee aurinko minareettien taakse... Turkin eksoottikan lomoamina odotamme innokkaasti lähtöpäivää 17.11.1988.

Jokaisella on omat toiveensa matkasta, välituntien lomassa haastattelimme muutamia oppilastovereitamme ja tässä heidän odotuksiaan:

- Etelän eksoottikka = tummat miehet
 - Edulliset nahkatuotteet
 - Ihanat auringonlaskut
 - Pakkasta lämpöön
 - Mielenkiintoiset nähtävyydet
 - Hyppäys basaarin viilinaan.
- Ihmisiä tungeksii kadulla, puheensorina sekoittuu itämaiseen musiikkiin. Kauppias houkuttelee sinua sisälle katsomaan mattoja, sillä hän pitää suomalaisista. Englannin kielen ohella voit harjoitella tinkimisen jaloa taitoa.

Älä aristele ravintolassa, vaan maista estoitila erilaisia ruokalajeja. jos et saa selvää päivän Menusta, voit mennä keittiön puolelle valitsemaan illallisesi. Odottaessasi et tule pitkästymään, sillä sinua viihdyttää taitava napatanssijat. Tutustua kannattaa myös paikallisiin viineihin ja turkkilaiseen kahviin, jonka poroista voit nähdä tulevaisuutesi.

Islam hallitsee jokapäiväistä elämää ja kovääninen kutsuhuuto rukoukseen herättää sinutkin varhain aamulla. Päiväsi voit käyttää tutustumalla turkkilaisen taiteen hienouksiin moskeijoissa ja palatseissa.

Ennakkotehtävien avulla saamme kuva Istanbulista saakka erittäin houkuttelevalta ja jäämmekin odottamaan, kunnes näemme tämän kaiken omin silmin.

Anne Heinonen & Anne Heikkinen

Istanbulissa saimme osaksemme todellista palvelualltuttua, Inka-hotellimme henkilökuntaa edustaa herra Gurcan.

Luennoitsijat -sarjassamme vuorossa

"Hyväntuonoinen ja blondi"

Yksi opistomme matkailuaineiden luennoitsijoista on Harri Markkula. Hän on kotoisin Nurmeksesta. Lukion jälkeen hän oli toimittajana Ylä-Karjala-lehdessä. Sen jälkeen alkoi hänen uransa matkailun parissa, joka huolimatta hänen nuoruudesta (29 vuotta) on ollut mittava. Saatuaan kokemusta matkailualalta Bomban vastaanottovirkaillijana meni hän töihin ulkomaille. Ensimmäinen työnantaja oli Aurinkomatkat, jonka oppaana hän toimi eri kohteissa. Sitten hän siirtyi Olympia-lentomatkatoimiston matkanjohtajaksi, jolloin hän teki mielenkiintoisia maailmanympärysmatkoja. Kaikkien rakkaimmaksi maaksi Harri mainitsee Thaimaan, mutta korostaa myös sitä, että jokainen matka on ainutlaatuinen. Myöhemmin hän on toiminut Bomban Johtajien koken toiminnanjohtajana, Congress-Management-Systemin virkaillijana.

Harri Markkula

Jo opasaikoinaan Harri aloitti

tämisen hän tekeekin erittäin mielenkiintoisella tavalla.

Nykyisin Harri on päätoiminen uskontotieteen opiskelija Helsingissä, mutta hän toimii samalla myös Aurinkomatkojen kenttäedustajana Seutulassa. Harri toivoo tulevaisuudessa voivansa yhdistää nykyiset opinnotsa ja matkailualan kokemuksiensa. Tämä ei liene vaikeaa, onhan vieraiden uskontojen ymmärtäminen yksi tärkeä peruste muiden kulttuurien ymmärtämiseen ja siten tärkeä toimittajien muiden kansallisuuksien edustajien kanssa. Harri haluaisi sijoittaa sellaiseen tehtävään, jossa hän voisi omalta osaltaan lisätä kansojen välistä ymmärtämystä.

Tuleville opiskelijoille Harri on terveisiä: Elämässä ei ole kiirettä suoraan päämäärään, vaan mutkitellen edetessä voi etsiä ja kerätä mielenkiintoisia kokemuksia.

Susanna Kuivalainen, Maritta Ryhänen ja Päivi Törnqvist

Armo on elävä puu

Minä heräsin kuolleen puun alla, sen varjo laskeutui yleni kuin verkko. Minun puuni on kuollut, sanoin, ei tule kevättä tälle puulle, ei aamua, ei kevätasadetta sillä tämä on tuhkapuu tämä on painajaispuu jota korpitkin kauhistuvat.

Silloin hän antoi sateen. Silloin hän lähetti linnut, punarintaiset ja täplikäävät ja harmaat, laulutaiteoiset.

Ja tuli armo ensimmäinen hetki, aamupilven hetki tuli lintujen herämissä hetki ja viimein näkemisen ja ihmeen hetki: puu oli vihreä kultaisen auringon alla.

Armo on puu josta tiedän kevään tulleen, armo on elävä puu.

Eeva Tikka

Jumalan kämmenellä Olkaa turvassa...!

Muistelen aikaa entistä yli neljän vuosikymmenen takaista Lipinlahden Haikolassa Kohtavaaran Kansanopistossa. Olipa pirtti tuo avara karbiidilampun valaisema opiskeltiin, ahkeroitettiin leivät uuniin lapiottiin, Muustiinpanot kirjotettiin, tiedot, taidot talennettiin, opettajain oivallisten viisimpien viittoessa opintielle ohjattessa.

Paljon on aikaa kulunut vuosia vuolainan vierinyt, mutta syvästi sydämen sopessa monet taidot on tallella. Laulut Siionin Kanteleen ovat lohtua tuoneet sydämeen, rohkaissat, iloa antaneet Jeesuksen eteen kantaneet.

Vanha on Raamattuni kertoo päivän —, vuosimerkinnöin mitä vuosina 1944-45 opistossa koin raamattutunneilla tutkittaessa taikka yksin lukiessa. Sanaa johtaja Salomaa selitti joskus sana kosketti... monet nuoret herätyksen koki.

Kuorolaulut herät, rakkaat, hyvät kylvi sieluun kultajyvät tenorit, sopraanoit ja altot esiin sukellettiin syviin vesiin...

Johtajat Valkonen lauluinnon puhalti Kohtavaaran Kansanopistossa riippaasti laulu kumahti. Maila-Kaarina

Joulukuisena iltana

Vain pienen tuokion viivähtää puhahehkuienen aurinko metsän rajassa maiseman kullaten. Värit vaalenevät, haihtuvat, sineyteen vaihtuvat.

Illanhämyn peittyvät lähtienoon talot, syttyvät kotien valot. Lapset lumilinnoineen, taskulamppuleikkeineen niin kuin ennen, kun omat lapseni olivat pieniä.

Iloiset huudot ja nauru koirien haukahdukset. Masentava hiljaisuus on poissa on elämää ympärillä. Liian nopeasti päivä loppuu... — Taivas levittää kauneimman tähtiiteitensä, — Metsä kuiskaa. Hyvää yötä.

Maila-Kaarina

Opiston talousarvio 3,8 Mmk

Nurmeksen evankelisen opiston ensi vuoden talousarvio päättyy 3,8 miljoonan markan loppusummaan. Opiston kannatusyhdistys hyväksyi arvion syyskokouksessaan.

Samassa kokouksessa johtokunnalle myönnettiin valtuudet tehdä sitoumuksia kaiken kaikkiaan 1,2 miljoonan saakka rakennusten perusparannusten ja -korjausten rahoittamiseksi.

Syyskokouksessa täydennettiin myös johtokuntaa siten, että edesmenneen Pekka Lehiköisen tilalle valittiin opettaja Reino Heikkinen Juuasta.

Uutena jäsenenä johtokuntaan valittiin lastentarhanopettaja Sointu Sallinen Kuumhossa. Erovuorossa olleet Kaisa Salonen, Anna-Maija Potinkara ja Oiva Vuotilainen valittiin uudelleen.

Pirtin Viesti

Nurmeksen evankelisen opiston toveriliitto ry:n julkaisu Kolme numeroa vuodessa. Tilausmaksu 25 mk.

Päätoimittaja: Paavo Kukkonen

Toimituskunta: Vieraiden kielten ja matkailualan linja

Valokuvat: Paavo Kukkonen

Kansikuva: Reino Turunen

Osoite: 75970 KOHTAVAARA Puh. 976-30120 Postiortti Ku 82253-4

Painoasu: Nurmeksen Kirjapaino Oy

Nurmeksen evankelisen opiston toveriliitto r.y:n

VIOSIKOKOUS

opistolla marianpäivänä 12.3.1989 klo 11.00.

Esillä sääntöjen määräämät asiat.

Tervetuloa!

Hallitus